

CHEMICKÉ VÝROBKÝ A VÝROBA OSTATNÝCH MINERÁLNYCH PRODUKTOV (SK NACE 19 až 23)

Do tohto sektoru patrí odvetvie „Výroba koksu a rafinárske spracovanie ropy“ (SK NACE 19), v ktorom ku koncu roka 2016 pôsobili 4 podniky, ďalej je to odvetvie „Výroba chemikálií a chemických produktov“ (SK NACE 20) s počtom 54 podnikov, „Výroba základných farmaceutických produktov a farmaceutických prípravkov“ (SK NACE 21) s 15 podnikmi, „Výroba výrobkov z gumy a plasty“ (SK NACE 22) s 207 podnikmi a „Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov“ so 101 podnikmi s počtom 20 a viac zamestnancov.

Tržby za vlastné výkony a tovar, tržby z predaja zo zahraničia a priemerný evidenčný počet zamestnancov za rok 2016 vo vyššie uvedených odvetviach sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka 1 Hodnoty a medziročné zmeny vybraných ukazovateľov odvetví SK NACE 19 až 23 v roku 2016.

SK NACE	19	20	2*1	22	23
tržby za vlastné výkony a tovar (Eur)	2 552 509 582	1 563 232 258	174 268 158	4 490 359 077	1 482 369 403
mrz	-24,36 %	-8,20 %	-12,45 %	9,87 %	2,53 %
tržby z predaja do zahraničia (Eur)	1 783 709 880	1 051 431 817	92 612 926	3 109 491 758	670 647 022
mrz	-18,41 %	-7,58 %	-10,16 %	3,87 %	2,62 %
priemerný evidenčný počet zamestnancov (osoby)	2 351	7 847	2 111	30 711	12 222
mrz	-2,87 %	2,31 %	-3,00 %	6,05 %	3,21 %

Zdroj: MH SR; 2017

Príspevky hodnotených odvetví k vybraným ukazovateľom priemyselnej výroby sú uvedené v tabuľke č. 2.

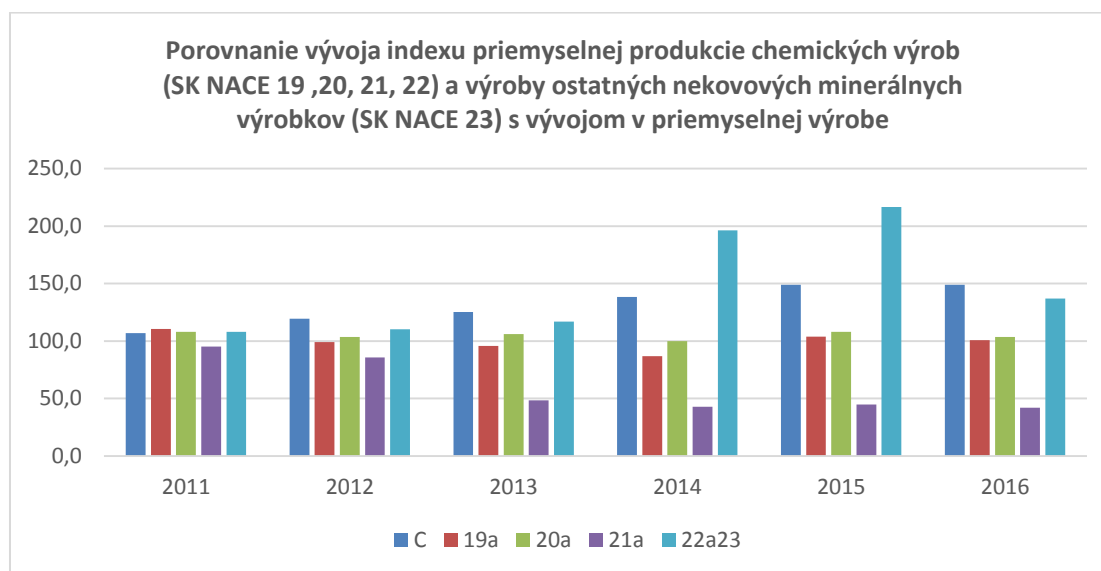
Tabuľka 2 Podiely vybraných ukazovateľov odvetví SK NACE 16 až 18 na priemyselnej výrobe v rokoch 2016 a 2015.

	SK NACE	rok		
podiel na:		2016	2015	MRZ (p.b.)
tržbách za vlastné výkony a tovar	19	3,80 %	5,11 %	-1,32
	20	2,32 %	2,58 %	-0,25
	21	0,26 %	0,30 %	-0,04
	22	6,68 %	6,19 %	0,49

podiel na:	SK NACE	rok		
		2016	2015	MRZ (p.b.)
	23	2,20 %	2,19 %	0,01
tržbách zo zahraničia	19	3,62 %	4,50 %	-0,88
	20	2,13 %	2,34 %	-0,21
	21	0,19 %	0,21 %	-0,02
	22	6,31 %	6,17 %	0,15
	23	1,36 %	1,35 %	0,02
priemernom evidenčnom počte zamestnancov	19	0,64 %	0,68 %	-0,04
	20	2,15 %	2,16 %	-0,01
	21	0,58 %	0,61 %	-0,03
	22	8,40 %	8,14 %	0,26
	23	3,34 %	3,33 %	0,01

Zdroj: MH SR; 2017

Ako vidieť z grafu č. 1 hodnotené odvetvia s výnimkou agregácie SK NACE 22 a 23 (indexy priemyselnej produkcie ŠÚ SR neuvádza pre tieto dve odvetvia osobitne) majú výrazne nižšiu dynamiku vývoja produkcie v porovnaní s priemyselnou výrobou celkom. Najvýraznejšie klesla produkcia v odvetví SK NACE 21 v dôsledku premiestnenia veľkej časti produkcie spoločnosti Zentiva a. s. Hlohovec mimo územie SR a jej následnou likvidáciou. Časť aktivít prevzala spoločnosť Saneca Pharmaceuticals a.s. Rozvoj však stagnuje aj v sektorech SK NACE 19 aj 20 a v roku 2016 došlo k výraznému spomaleniu aj v sektore SK NACE 22 a 23. Tieto skutočnosti sú v súlade aj s poklesom tržieb a poklesom podielu odvetví na tržbách priemyselnej výroby.

Graf č. 112 Porovnanie vývoja indexu priemyselnej produkcie chemických výrob (SK NACE 19 ,20, 21, 22) a výroby ostatných nekovových minerálnych výrobkov (SK NACE 23) s vývojom v priemyselnej výrobe

Zdroj: MH SR; 2017

Z porovnania 4 mesačných výsledkov rokov 2011 až 2017 a ročných výsledkov 2011 až 2016 vyplýva, že v SK NACE 19 by index priemyselnej produkcie mohol byť v rozmedzí 101 až 111 %, v SK NACE 20 v rozmedzí 102 až 109 %, v SK NACE 21 v rozmedzí 38 až 44 % a v SK NACE 22 a 23 v rozmedzí 120 až 184 % priemerného mesiaca 2010.

V tabuľke č. 3 je uvedené porovnanie vybraných prepočtových ukazovateľov odvetví sektoru 19 až 23 a priemyselnej výroby a ich priemer medziročných zmien v percentuálnych bodoch.

Tabuľka 3 Vybrané hodnoty prepočtových ukazovateľov v sektoroch SK NACE 19 až 23 v roku 2016 a ich priemery medziročných zmien v rokoch 2011 až 2016.

		pridaná hodnota/ spotreba mat_en	pridaná hodnota/ mzdy	rentabilita nákladov	obežné aktíva/ záväzky	vlastné ímanie/ bankové úvery a výpomoci	relatívna zostatková hodnota dlhod. majetku
hodnota 2016	C	27,66 %	267,73 %	5,02 %	162,06 %	327,73 %	39,95 %
	19	20,85 %	729,61 %	7,08 %	104,09 %	1298,31 %	41,69 %
	20 a21	36,93 %	269,22 %	3,39 %	147,87 %	245,62 %	39,47 %
	22	52,90 %	339,75 %	12,36 %	160,30 %	403,43 %	41,40 %
	23	72,70 %	277,90 %	8,18 %	197,08 %	381,83 %	37,03 %
priemerná medziročná zmena 2011 až 2016 (p.b.)	C	0,59	1,16	0,36	0,79	17,23	-1,25
	19	2,13	40,83	0,99	-4,09	-67644,31	-0,51
	20 a21	2,55	-3,86	-0,28	-2,10	2,78	-0,91
	22	2,75	13,47	1,19	2,80	47,84	-1,05
	23	1,92	1,30	0,17	8,89	31,27	-0,66

Zdroj: MH SR; 2017

V odvetví SK NACE 19 sa materiály a energia zhodnocujú výrazne nižšie v porovnaní s priemyselnou výrobou, jeho strednodobý medziročný rast je však vyšší. Ostatné odvetia hodnoteného sektoru svojim charakterom technológií a nákladmi na vstupné materiály dovoľujú vyššie hodnoty predmetného ukazovateľa ako má priemyselná výroba celkom. Produktivita hodnoty práce je v odvetví SK NACE 19 najvyššia v rámci priemyselnej výroby a vykazuje aj vysoký strednodobý medziročný rast. Podobný vývoj vidieť aj pri krytí cudzích zdrojov vlastným ímaním. Opačný trend však vykazuje podiel obežných aktív k záväzkom a relatívna zostatková hodnota dlhodobého hmotného a nehmotného majetku je iba mierne nad úrovňou hodnoty dosahovanej v priemyselnej výrobe celkom. V odvetví SK NACE 19 bolo v roku 2016 zaznamenané obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

Chemické výrobky a výroba ostatných minerálnych produktov v hodnote 93 243 357 Eur s medziročným poklesom o 15,86 % (v roku 2015 bol u tohto ukazovateľa zaznamenaný medziročný pokles o 54,03 %). Obstaraný majetok v roku 2016 bol o 30,48 % nižší ako odpisy (v roku 2015 bol nižší o 2,77 %).

Sektor SK NACE 20 a 21, ktorý vykazuje pokles produkcie a výpadok v tržbách má najnižšiu rentabilitu nákladov hodnotenej odvetvovej agregácie, ktorá zároveň v strednodobom horizonte klesá. Odvetvia SK NACE 22 a 23 vykazujú v porovnaní s priemyselnou výrobou vyššie hodnoty aj rast všetkých vybraných prepočtových ukazovateľov s výnimkou relatívnej zostatkovej hodnoty, kde je vykázaný priemerný medziročný pokles. V sektore SK NACE 20 a 21 bolo v roku 2016 zaznamenané obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v hodnote 219 720 968 Eur s medziročným rastom o 46,96 % (v roku 2015 bol u tohto ukazovateľa zaznamenaný medziročný rast o 27,76 %). Obstaraný majetok v roku 2016 bol o 129,41 % vyšší ako odpisy (v roku 2015 bol vyšší o 47,23 %). To však nepostačovalo na obrátenie trendu v opotrebovanosti dlhodobého majetku. V odvetví SK NACE 22 bol obstaraný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok v hodnote 274 947 942 Eur s medziročným rastom 46,96 %, ktorý bol o 46,93 % vyšší ako odpisy. V odvetví SK NACE 23 to bolo 106 201 937 Eur s medziročným rastom 26,09 % a hodnota obstaraného dlhodobého majetku bola o 3,54 % vyššia ako odpisy.